

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Горстки Оксани Віталіївни за темою дисертаційної роботи: «Розвиток публічно-приватного партнерства в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету.

Дисертаційна робота виконана в науково-інноваційному центрі Національного університету цивільного захисту України в межах науково-дослідної роботи «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (ДР № 0118U001007). Внесок здобувача полягає в розкритті економіко-правову сутність як довгострокового співробітництва між публічною владою та приватним бізнесом на договірній основі для досягнення суспільно важливих цілей шляхом об'єднання ресурсів та розподілу ризиків.

Актуальність теми дисертаційної. Публічно-приватне партнерство є перспективною формою співробітництва між державним і приватним секторами для реалізації суспільно значущих проектів у різних секторах економіки. Воно дозволяє залучити додаткові ресурси, розподілити ризики та відповідальність, підвищити ефективність управління державною власністю. В умовах бюджетних обмежень та зростаючих суспільних потреб стає дієвим інструментом модернізації інфраструктури, поліпшення якості публічних послуг, стимулювання інновацій та економічного розвитку територій.

Незважаючи на значний потенціал та зростаючий інтерес до публічно-

приватного партнерства в Україні, існує ряд системних перешкод для його ефективного впровадження. По-перше, нормативно-правова база у сфері публічно-приватного партнерства залишається фрагментарною та суперечливою, що створює правові ризики для партнерів. По-друге, інституційна спроможність органів влади щодо ініціювання, оцінки, відбору та управління проектами публічно-приватного партнерства є недостатньою через брак кваліфікованих кадрів, чітких процедур та координації дій. По-третє, приватні інвестори часто не готові брати на себе високі ризики проектів публічно-приватного партнерства через недовіру до держави, відсутність гарантій та прогалини в законодавстві. По-четверте, успішних прикладів реалізації проектів публічно-приватного партнерства в Україні досі бракує, що не сприяє поширенню кращих практик та залученню нових партнерів.

Тому потреба у теоретичному, методичному і практичному вирішенні окреслених завдань підтверджує актуальність дисертаційної роботи, її важливість, наукову новизну, зумовлює мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, апробацію і практичне впровадження.

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій з удосконалення публічного управління розвитком публічно-приватного партнерства в Україні.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких *завдань*:

- з'ясувати і узагальнити принципи публічно-приватного партнерства, які формують основу партнерських відносин держави і бізнесу;
- визначити особливості та ключові переваги публічно-приватного партнерства для публічних і приватних акторів;
- обґрунтувати організаційно-економічні засади створення та функціонування організаційних структур публічно-приватного партнерства для ініціювання, організації та супроводу проектів публічно-приватного

партнерства;

- розробити механізми управління ризиками публічно-приватного партнерства в сучасних умовах;
- визначити методичні підходи до вибору оптимальної форми та моделі публічно-приватного партнерства;
- розробити концептуальну модель організації ефективної взаємодії публічних, приватних та громадських організацій в Україні в рамках публічно-приватного партнерства.

Об’єкт дослідження – реалізація державно-приватного партнерства.

Предметом дослідження є публічне управління розвитком публічно-приватного партнерства в Україні.

Методи дослідження. У роботі використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, порівняння, класифікація – для дослідження сутності, ознак, принципів, форм та моделей публічно-приватного партнерства, виявлення його переваг та ризиків; системний підхід – для обґрунтування концептуальних засад організації взаємодії партнерів в рамках публічно-приватного партнерства; статистичний аналіз – для оцінки сучасного стану та динаміки розвитку публічно-приватного партнерства в Україні; метод прогнозування - для визначення перспектив та потенційних напрямів розвитку публічно-приватного партнерства; компаративний аналіз – для виявлення спільних рис та відмінностей у практиках публічно-приватного партнерства різних країн; структурно-функціональний аналіз - для дослідження організаційної структури управління розвитком публічно-приватного партнерства та функцій його суб’єктів; метод моделювання – для розробки та візуалізації механізмів управління розвитком публічно-приватного партнерства на національному та місцевому рівнях

Дисертаційне дослідження спирається на аналіз зарубіжних і вітчизняних наукових джерел, у тому числі інтернет-ресурсів.

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна. Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці практичних рекомендацій з удосконалення публічного управління розвитком публічно-приватного партнерства в Україні.

Найбільш суттєві результати, що характеризують наукову новизну дослідження:

уперше:

- розроблено концептуальну модель організації ефективної взаємодії публічних, приватних та громадських організацій в рамках ППП на основі методології проектного менеджменту, яка, на відміну від існуючих підходів, передбачає чіткий розподіл ролей та відповідальності партнерів на всіх етапах проектного циклу, використання інструментів залучення громадськості до ініціювання, планування та моніторингу проектів, а також орієнтацію на досягнення вимірюваних суспільно значущих результатів, узгоджених всіма партнерами;

удосконалено:

- методичні підходи до вибору оптимальної форми та моделі публічно-приватного партнерства для реалізації суспільно значущих проектів шляхом розробки багатокритеріальної матриці оцінювання їх відповідності цілям проекту, галузевій специфіці, інвестиційному потенціалу та характеру розподілу ризиків, що, на відміну від поширених одномірних підходів, дозволяє комплексно врахувати техніко-економічні, правові, фінансові та соціальні аспекти проекту;

- механізми управління ризиками публічно-приватного партнерства шляхом розробки процедур їх ідентифікації, якісного та кількісного оцінювання, оптимального розподілу між публічним і приватним партнерами відповідно до їхньої здатності впливати на відповідні ризики, розробки стратегій та заходів їх мінімізації, а також моніторингу та контролю ризиків протягом усього життєвого циклу проекту публічно-приватного партнерства;

дістали подальшого розвитку:

- організаційно-економічні засади створення та функціонування центрів публічно-приватного партнерства на місцевому рівні як спеціалізованих інституцій з ініціювання, організації та супроводу проектів публічно-приватного партнерства, що, на відміну від існуючої практики, передбачають паритетне представництво публічних, приватних та громадських партнерів в органах управління, прозоре бюджетування та підзвітність, надання комплексних послуг з консультаційно-методичної та інформаційної підтримки;

- систематизація принципів публічно-приватного партнерства (рівноправності, узгодження інтересів, справедливого розподілу ризиків і вигод, прозорості та підзвітності, суспільної значущості, гарантій прав партнерів тощо), які формують ціннісну основу партнерських відносин держави і бізнесу та критерії оцінювання успішності проектів публічно-приватного партнерства;

- обґрунтування ключових переваг публічно-приватного партнерства (можливості залучення приватних інвестицій, управлінського досвіду та інноваційних технологій, підвищення ефективності управління державними активами, розподілу ризиків, покращення якості публічних послуг, розвитку інфраструктури тощо) та ризиків (недооцінки вартості та складності проектів, опортунізму приватного партнера, втрати державою контролю над суспільно важливими активами та послугами, зниження конкуренції, недостатнього врахування суспільних інтересів тощо), а також напрямів їх збалансування та мінімізації.

3. Рівень теоретичної підготовки здобувача, рівень обізнаності дисертанта з результатами наукових досліджень інших учених.

Здобувач володіє високим рівнем теоретичної підготовки та багатим практичним досвідом. Прослідковується висока обізнаність з працями інших вчених, дослідження яких є релевантними для вивчення даної проблематики.

4. Наукове та практичне значення роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні положення дисертаційної роботи доведено до рівня конкретних механізмів, заходів та пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правової бази публічно-приватного партнерства, розвитку інституційної інфраструктури, запровадження методології управління проектним циклом публічно-приватного партнерства та інструментів міжсекторної взаємодії, створення платформ публічно-приватного діалогу. Запропоновані рекомендації можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування при розробці та реалізації політики розвитку публічно-приватного партнерства в Україні, а також інституціями громадянського суспільства та бізнес-асоціаціями при ініціюванні та впровадженні проектів публічно-приватного партнерства. Результати дисертаційного дослідження упроваджені в діяльність Харківського обласного центру зайнятості (довідка про впровадження № 7-799/24/1 від 13.03/2024) та Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної військової адміністрації (довідка про впровадження від № 11-290/01/01 від 19.07.2024 р). Теоретичні обґрунтування, практичні рекомендації, висновки, пропозиції та рекомендації, у тому числі й ті, що характеризують наукову новизну, мету й завдання, методичні підходи до їх вирішення, теоретичну цінність роботи та практичне значення одержаних результатів, отримані здобувачем особисто в процесі дослідження.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації.

Особистий внесок здобувача та результати дисертації повною мірою викладені в зазначених публікаціях.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Горстка О.В. Застосування проектного менеджменту як елемент взаємодії публічних, приватних і громадських організацій. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2024. № 39 . С. 78-83. Режим доступу: <https://pag->

2. Горстка О.В. Центри соціального партнерства як елемент організаційної структури публічно-приватної співпраці на місцевому рівні» .«Інвестиції: практика та досвід». 2024. № 9. С. 167-171. Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3654/3689>.

3. Горстка О.В. Теоретичні засади публічно-приватного партнерства як механізму реалізації суспільно значущих проєктів [Елект.вид.]. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 5 . Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/3696>

4. Horstka O. Strategic directions of financial interaction under public-private partnership // Public Administration and State Security Aspects. 2024. P. 200–205. URL: <http://passa.nuczu.edu.ua/en/archive/206-horstka-o-strategic-directions-of-financial-interaction-under-public-private-partnership/>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Горстка О.В. Світовий досвід еволюції соціальної відповідальності бізнесу. Теоретико-практичні засади управління, економіки та природокористування: аспекти реінтеграції Криму в господарський комплекс України: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14 листопада 2024 року) / О. М. Клименко. Одеса: Олді+, 2024. С. 185-188

6. Горстка О. В., Палюх В. В. Формування національної моделі корпоративної соціальної відповідальності в Україні. Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 23-24 січня 2025 р. / Редкол.: В. В. Лебедченко та ін. Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2025. С. 161-163

7. Горстка О.В. Інституційні аспекти розвитку публічно-приватного партнерства в Україні. Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 20 лютого 2025 року / за заг. ред. С. М. Домбровської. Черкаси : НУЦЗ України, 2025. С. 219-220

5. Оцінка мови і стилю дисертації.

Текст дисертаційної роботи відзначається смисловою й змістовною завершеністю, є доступним для сприйняття, а їх мовностилістичний рівень та оформлення відповідають встановленим до відповідного типу робіт вимогам.

6. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування Горстки Оксани Віталіївни на тему «Розвиток публічно-приватного партнерства в Україні», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування, за змістом відповідає паспорту спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування.

7. Дотримання нормативних вимог щодо оформлення дисертації.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 194 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 216 найменувань, що дозволило авторці запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

8. Рекомендації дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Горстки Оксани Віталіївни за темою дисертаційної роботи: «Розвиток публічно-приватного партнерства в Україні» є завершеним науковим дослідженням, виконаним самостійно автором на актуальну тему. Робота містить теоретичні розробки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення державної політики розвитку публічно-приватного партнерства в Україні.

Виходячи з вищевикладеного вважаю, що дисертаційна робота на тему: «Розвиток публічно-приватного партнерства в Україні» відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01. 2022 року № 44, а її автор, Горстка Оксана Віталіївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 26 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Завідувач кафедри публічного управління

та права навчально-наукового інституту

управління та безпеки населення

д.н.держ.упр., професор

Сергій МАЙСТРО